

Beleids- en regelgevingsinitiatieven bij BBT Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid en Audit Lokale Besturen BO 2027

1. Ontwerp van decreet tot wijziging van het Provinciedecreet van 9 december 2005 en het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, wat betreft de versterking van de raden en het statuut van de mandataris

1) Gekoppeld beleidsveld/ISE:

ISE Binnenland

2) Korte omschrijving van het initiatief met inbegrip van de aard van het initiatief:

Het ontwerp van decreet is gericht op de versterking van de gemeentelijke en provinciale raden en de verbetering van het statuut van lokale en provinciale mandatarissen. De doelstelling is om de lokale democratie te versterken, de aantrekkelijkheid van het mandaat te verhogen en mandatarissen beter te ondersteunen in hun opdracht als spil van de lokale en provinciale besluitvorming.

Het ontwerp bevat een pakket van samenhangende maatregelen, gestructureerd rond verschillende inhoudelijke krachtlijnen. Enerzijds wordt de positie en werking van de raad versterkt, onder meer via maatregelen inzake delegatie, transparantie, debat en ondersteuning. Anderzijds wordt het statuut van de mandatarissen gemoderniseerd, met aandacht voor onder meer verhinderingsgronden, politiek verlof en verloning. Daarnaast worden specifieke maatregelen genomen om de informatiepositie van de raad te verbeteren en wordt de rol van de raad ten aanzien van verzelfstandigde structuren en samenwerkingsverbanden (gemeente als holding) versterkt.

3) Status van het initiatief:

Huidige status van het initiatief (in voorbereiding, lopend, afgerond):

In voorbereiding

Toelichting bij de status:

Nog op te starten

4) Een indicatieve planning van het initiatief, met inbegrip van adviezen en andere geplande consultaties:

Indicatie moment van indiening ontwerpdecreet in het Vlaams Parlement: Q2 2027

2. Ontwerp van besluit tot wijziging van diverse besluiten wat betreft de versterking van de raden en het statuut van de mandataris

1) Gekoppeld beleidsveld/ISE:

ISE Binnenland

2) Korte omschrijving van het initiatief met inbegrip van de aard van het initiatief:

Het ontwerp van besluit bundelt alle maatregelen die op niveau van besluit van de Vlaamse Regering kunnen genomen worden ter versterking van de raad en het statuut van de mandataris. Dit ontwerp van besluit hangt samen met de in voorbereiding zijnde decreetwijziging ter versterking van de raad en het statuut van de mandataris.

3) Status van het initiatief:

Huidige status van het initiatief (in voorbereiding, lopend, afgerond):

In voorbereiding

Toelichting bij de status:

Nog op te starten

4) Een indicatieve planning van het initiatief, met inbegrip van adviezen en andere geplande consultaties:

Eerste principiële goedkeuring: Q4 2026

Indiening in Vlaams Parlement: Q2 2027

3. Wijziging kiesregelgeving (Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet en decreet over het lokaal bestuur)

1) Gekoppeld beleidsveld/ISE:

ISE Binnenland

2) Korte omschrijving van het initiatief met inbegrip van de aard van het initiatief:

Op basis van evaluatierapporten en op basis van de bespreking ervan in de Commissie Binnenlands Bestuur, zal tegen einde 2026 een conceptnota opgesteld worden op grond waarvan de kiesregelgeving en de organieke regelgeving wordt bijgestuurd.

3) Status van het initiatief:

Huidige status van het initiatief (in voorbereiding, lopend, afgerond):

In voorbereiding

Toelichting bij de status:

Nog op te starten

4) Een indicatieve planning van het initiatief, met inbegrip van adviezen en andere geplande consultaties:

Eerste principiële goedkeuring: Q2 2027

Indiening in Vlaams Parlement: Q4 2027

4. Wijziging Decreet lokaal Bestuur - fusies

1) Gekoppeld beleidsveld/ISE:

ISE Binnenland

2) Korte omschrijving van het initiatief met inbegrip van de aard van het initiatief:

Decreet tot wijziging van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, wat betreft de vrijwillige samenvoeging van gemeenten.

3) Status van het initiatief:

Huidige status van het initiatief (in voorbereiding, lopend, afgerond):

Lopend

Toelichting bij de status:

Advies WTA: 19/06/2026

Positief advies IF: 09/06/2026

Eerste principiële goedkeuring: 26/06/2026

4) Een indicatieve planning van het initiatief, met inbegrip van adviezen en andere geplande consultaties:

Indiening in Vlaams Parlement: Q1 2027

5. Evaluatie van het Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen van 22 oktober 2021

1) Gekoppeld beleidsveld/ISE:

ISE Binnenland

2) Korte omschrijving van het initiatief met inbegrip van de aard van het initiatief:

Het Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen van 22 oktober 2021 bracht een ingrijpende wijziging van de erkenningsprocedure met zich mee voor de besturen van de eredienst en erkenningszoekende lokale geloofsgemeenschappen. Met het Erkenningsdecreet werd een toezichtsinstantie (de Informatie- en screeningsdienst) opgericht, nieuwe erkenningscriteria opgesteld en een getrapt en gedifferentieerd sanctiesysteem ingevoerd.

Het Erkenningsdecreet (art. 72) legt aan de Vlaamse Regering de verplichting op om na vijf jaar na de inwerkingtreding ervan op 15 november 2021, de toepassing en doeltreffendheid ervan te evalueren.

3) Status van het initiatief:

Huidige status van het initiatief (in voorbereiding, lopend, afgerond):

Lopend

Toelichting bij de status:

ABB is gestart met een interne evaluatienota van het Erkenningsdecreet en voor bepaalde erkenningscriteria is academisch advies ingewonnen.

4) Een indicatieve planning van het initiatief, met inbegrip van adviezen en andere geplande consultaties:

Vorbereiding van evaluatie en voorstellen tot wijziging van het Erkenningsdecreet: Q4 2026 en Q1 2027

Bespreking evaluatie met stakeholders: Q2 2027

Vorbereiding wijzigingsdecreet: Q3 2027

Eerste principiële goedkeuring wijzigingsdecreet door Vlaamse regering: Q4 2027

Indiening wijzigingsdecreet in Vlaams Parlement: Q2 2028

6. Wijziging van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten (hierna: het Eredienstendecreet).

1) Gekoppeld beleidsveld/ISE:

ISE Binnenland

2) Korte omschrijving van het initiatief met inbegrip van de aard van het initiatief:

De wijziging van het Eredienstendecreet gebeurt op basis van de aanbevelingen van de studie UA dd. 12 april 2024. De werking en de organisatie van de besturen van de eredienst wordt hervormd. Hierbij wordt onderzocht op welke wijze de reserves van de besturen van de eredienst kunnen worden geactiveerd met het oog op het realiseren van hogere jaarlijkse rendementen. Daarbij zal rekening gehouden worden met het onderscheid tussen eredienstgebouwen die eigendom zijn van de gemeenten en eredienstgebouwen die eigendom zijn van de besturen van de eredienst.

3) Status van het initiatief:

Huidige status van het initiatief (in voorbereiding, lopend, afgerond):

Lopend

Toelichting bij de status:

Het onderzoek over mogelijke scenario's voor een hervorming van de regeling met betrekking tot de reserves is nog lopende. Momenteel wordt een eerste overleg met de stakeholders (representatieve organen, provincies en gemeenten) voorbereid met het oog op een eerste gedachtewisseling over mogelijke wijzigingen aan de regeling van de organisatie en de werking van het Eredienstendecreet.

4) Een indicatieve planning van het initiatief, met inbegrip van adviezen en andere geplande consultaties:

Overleg stakeholders: Q4 2026

Opmaak en voorleggen conceptnota aan Vlaamse regering: Q1 2027

Opmaak wijzigingsdecreet: Q3 2027

Eerste principiële goedkeuring wijzigingsdecreet door Vlaamse Regering: Q4 2027

Indiening in Vlaams Parlement: Q2 2028

7. Decreet betreffende een waardig uitvaartbeleid.

1) Gekoppeld beleidsveld/ISE:

ISE Binnenland

2) Korte omschrijving van het initiatief met inbegrip van de aard van het initiatief:

Het voorliggende decreet moet het bestaande decretale kader inzake begraafplaatsen en lijkbezorging vervangen via een nieuw, coherent en toekomstgericht Vlaams Lijkbezorgingsdecreet.

3) Status van het initiatief:

Huidige status van het initiatief (in voorbereiding, lopend, afgerond):

De conceptnota "Naar een nieuw Vlaams decreet op de begraafplaatsen en lijkbezorging" werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 3 april 2026 (VR 2026 0304 MED.0131/1TER). Het voorontwerp van decreet is in voorbereiding.

Toelichting bij de status:

Positief advies IF: 22 oktober 2026

Begrotingsakkoord: aangevraagd

Advies WTA: aangevraagd

4) Een indicatieve planning van het initiatief, met inbegrip van adviezen en andere geplande consultaties:

Eerste principiële goedkeuring door Vlaamse regering: Q4 2026

Indiening in Vlaams Parlement: 2027

8. Wijzigingsdecreet betreffende de vereenvoudiging van samenwerkings- en verzelfstandigingsvormen

1) Gekoppeld beleidsveld/ISE:

ISE Binnenland

2) Korte omschrijving van het initiatief met inbegrip van de aard van het initiatief:

Dit ontwerp van wijzigingsdecreet is een uitvoering van O.D.2.4. uit de beleidsnota van de minister: *'We maken werk van een gestroomlijnde en transparante samenwerking tussen bestuursniveaus en lokale besturen onderling'*. Het decreet omvat legislatieve aanpassingen van het decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017, het Provinciedecreet van 9 december 2005 en het Regiodecreet van 3 februari 2023. De aanpassingen betreffen wijzigingen aan het organiek kader voor samenwerking en verzelfstandiging, het bijzonder bestuurlijk toezicht, de regels inzake deontologie en integriteit, en de decretale basis voor het centraal register van de samenwerkings- en verzelfstandigingsvormen.

3) Status van het initiatief:

Huidige status van het initiatief (in voorbereiding, lopend, afgerond):

In voorbereiding.

4) Een indicatieve planning van het initiatief, met inbegrip van adviezen en andere geplande consultaties:

Het voorontwerp van wijzigingsdecreet zal in de eerste helft van 2027 een eerste maal aan de Vlaamse Regering voorgelegd worden. Daarna wordt het advies van de relevante stakeholders gevraagd, gevolgd door een adviesvraag aan de Raad van State. Bedoeling is om het ontwerpdecreet in het najaar van 2027 in het Vlaams Parlement in te dienen.